

Ο Μακεδονικός Αγώνας (Ελληνική Επιτροπή Αμύνης Αμυνταίου) Ελληνική Οργάνωση Σόροβιτς

Η απελευθέρωση της Ελλάδος από τους Οθωμανούς ήταν μια ιδέα που για πολλές δεκαετίες μέσα σε πολλούς αιώνες σχεδιάζονταν και οργανωνόνταν σε πολλές περιοχές εντός και εκτός του ελλαδικού γεωγραφικού χώρου. Ο αγώνας της απελευθέρωσης κορυφώθηκε τον Μάρτιο του 1821 με την νίκη των Ελλήνων.

Τα οφέλη ήταν πολλά καθώς οι περιοχές της Πελοποννήσου και της νοτιού Ελλάδος σχημάτισαν Ελληνική κυβέρνηση απαλλαγμένοι από τους Οθωμανούς, παράλληλα όμως οι περιοχές της Θεσσαλίας, της Ηπείρου, της Μακεδονίας, της Θράκης, της Σμύρνης και της Κρήτης παρέμειναν στην Υψηλή Πύλη καθώς τα Ελληνικά στρατεύματα δεν μπό-

ρεσαν να τις απελευθερώσουν κατά την διάρκεια των επιχειρήσεων που είχαν γίνει.

Η Μακεδονία για πολλά χρόνια έμεινε υπόδουλη με πολλές επιχειρήσεις των αντάρτικων σωμάτων να έχουν αποτραπεί από τους Οθωμανούς. Αρχής γενομένης για την απελευθέρωση του βόρειου Ελλαδικού χώρου ήταν η εξέγερση στον Πολύγυρο Χαλκιδικής από το σώμα του Εμμανουήλ Παπά και αυτή της Νάουσας με πρωτοστάτη τον **Θεοδόσιο Ζαφειράκη** το 1822 οι οποίες βέβαια δεν είχαν τα επιθυμητά αποτελέσματα καθώς απετράπησαν.

Αρκετά χρόνια αργότερα έγιναν πολλές επαναστατικές κινήσεις όπως

το 1839-1840 το 1854 και το 1866 οι οποίες καταπνίχτηκαν από την Οθωμανική φρουρά.

Στο μεταξύ ένας νέος εχθρός άρχισε να διεισδύει στα εδάφη της Μακεδονίας με σκοπό την διεκδίκηση τους. Ο νέος εχθρός ήταν το βουλγαρικό σχίσμα του 1870 το οποίο είχε στόχο όλη τη Β. Ελλάδα που ήταν η αφετηρία των σοβαρών αναστατώσεων στον μακεδονικό κόσμο.

Μετά την ίδρυση του Ελληνικού κράτους κάθε βοήθεια στους υπόδουλους Έλληνες ήταν αδύνατη γιατί είχε να αντιμετωπίσει μια σειρά από εμπόδια, με κυριότερα τη γεωγραφική απόσταση, την έλλειψη οικονομικών πόρων και την αρνητική διπλωματική συγκυρία.

Ο Μακεδονικός αγώνας ήταν ο ανορθόδοξος πόλεμος που διήρκεσε περίπου 4 χρόνια (1904-1908) και διεξήχθη στη Μακεδονία μεταξύ ελληνικών και βουλγαρικών ενόπλων

ήταν οι κυριότεροι εχθροί του ελληνικού στοιχείου: οι Βούλγαροι κομιτατζήδες και οι Οθωμανική Διοίκηση.

Παρά τον διμέτωπο αγώνα, εναντίον Βουλγάρων και Οθωμανών, τα ελληνικά σώματα κατόρθωσαν σταδιακά να περιορίσουν τα βουλγαρικά ερείσματα και να αποκαταστήσουν την εθνολογική ισορροπία.

Για την ορθή οργάνωση του αγώνα σχηματίστηκαν κατά τόπους επιτροπές αμύνης ή επιτροπές αγώνα. Στη περιοχή του Αμυνταίου λόγω της γεωστρατηγικής του θέσης ήταν το δεσπόζων κέντρο του αγώνα το οποίο εν συνέχεια μεταφέρθηκε στο Νυμφαίο.

Ας δούμε όμως τα πράγματα από την αρχή....

Όπως είπαμε ο Μακεδονικός Αγώνας διήρκεσε 4 χρόνια από το 1904 έως το 1908. Στην πραγματικότητα όμως αυτό τα τέσσερα έτη ήταν το

αποτέλεσμα μιας συνεχούς οργάνωσης του αγώνα η οποία ξεκίνησε από τον **Στέφανο Δραγούμη** (πατέρα του Ίωνα) το 1878.

Ο **Ίωνας Δραγούμης** το 1902 διορίστηκε υποπρόεδρος στο Μοναστήρι. Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα οργάνωσε στην περιοχή τις λεγόμενες επιτροπές άμυνας. Στην ουσία ο

σωμάτων. Ξεκίνησε από την περιοχή της Καστοριάς και σε μικρό χρονικό διάστημα επεκτάθηκε σ' όλη τη σημερινή Μακεδονία. Σκοπός των ελληνικών σωμάτων ήταν να περιφρουρήσουν το εθνικό φρόνημα των χωριών, να αποκαταστήσουν την τάξη σε όσα χωριά είχαν σημειωθεί αποσκιρτήσεις μετά από πιέσεις των αντιπάλων και να εξουδετερώσουν τις ένοπλες ομάδες.

Ο αγώνας αυτός άρχισε ουσιαστικά το 1904 την περίοδο θανάτου του **Παύλου Μελά** και πήρε τέλος το 1908, όταν θεσπίστηκε το τουρκικό σύνταγμα με το κίνημα των Νεότουρκων.

Σ' αυτό το χρονικό διάστημα, δύο

Ίωνας Δραγούμης ήταν αυτός που ίδρυσε την Ελληνική Οργάνωση Σόροβιτς η οποία ήλεγχε ολόκληρο τον άξονα από το Δεχόβο έως τον Άγιο Αθανάσιο και είχε ως κέντρο το Αμύνταιο.

Η επιτροπή αριθμούσε 60 Αμυνταίωτες και περίπου 300 περιφερειακά μέλη από όλα τα χωριά. Η δομή αυτής της οργάνωσης για την πόλη του Αμυνταίου ήταν:

Αρχηγός ο Αλέξανδρος Χατζής Ξενοδόχος - πρόεδρος επιτροπής αμύνης,

Υπαρχηγοί ο Ιερέας Αθανάσιος Χασιώτης και ο Ιατρός Αλέξανδρος Γεωργιάδης,

Οργανωτικός Υπεύθυνος Ίωνας

Δραγούμης,
Γραμματέας ο Ιατρός Μιχαήλ Τολίκας,

Ταμίας ο Σταύρος Χατζής,
Συνεργάτες «καπεταναίοι» του Αλεξάνδρου Χατζή: Ιωάννης Άπας, Χρήστος Τζήκας, Νίκος Παπαλαζάρου,

Πράκτορες Α' τάξης ο Στέφανος Μπώντης, Μηνάς Τσάλκος, Χατζής Παντελής,
Πράκτορας Β' τάξης ο Ιωαννίδης Δημήτριος,
Πράκτορας Γ' τάξης η Μεζηλιτζή Χαρίκλεια.

Στη συνέχεια δίνονται τα ονόματα και πληροφορίες των μελών...

Μεζηλιτζή Χαρίκλεια, (του *Ιωάννη* γεννήθηκε στο Αμύνταιο και έδρασε ως Οργανωτική Πράκτωρ Γ' τάξεως).

Βατραχάνης Ιωάννης, (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο ήταν δάσκαλος και διέτέλεσε αναπληρωματικό μέλος της επιτροπής αγώνα).

Ζούγκας Πέτρος (Με καταγωγή από το Αμύνταιο. Στο σπίτι του λάμβαναν χώρα οι συσκέψεις της επιτροπής αγώνα).

Ιωαννίδης Δημήτρης, (Κατάγονταν από το Αμύνταιο και έδρασε ως πράκτορας Β' Τάξης. Είχε αναλάβει καθήκοντα επιθεωρητή των τοπικών επιτροπών του Μακεδονικού Κομιτάτου. Επίσης προσπαθούσε να εμψυχωσει τους Έλληνες κατοίκους των πέριξ του Μοναστηρίου και να διατηρεί το εθνικό τους φρόνημα αδιαφορώντας για την προσωπική του ασφάλεια).

Πέτρος Νικόλαος (Χατζηρούσης), (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο το 1872 και πέθανε το 1938. Φημίζονταν για τον πλούτο του. Στη διάρκεια του Αγώνα είχε επιφορτισθεί με καθήκοντα υποστηρίχτης του Ελληνισμού).

Παπακωνσταντίνου, (Γκέσιος) (Ο παπα-Κωνσταντίνος γεννήθηκε στον οικισμό Μπέγνα το 1858. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε για τη μείωση της επιρροής της βουλγαρικής προπαγάνδας. Απεβίωσε το 1907).

Τολίκας Μιχαήλ, (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο Φλώρινας το 1878 ήταν γιατρός και διέτέλεσε γραμματέας της επιτροπής Μακεδονικού Αγώνα. Απεβίωσε το 1939).

Τολίκας Αμύνταιος (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως Οπλίτης), **Αμύνταιο Χασιώτης Αθανάσιος**, (Ο παπα-Αθανάσιος Χασιώτης γεννήθηκε στο Προσπίλιο Σερβίων Κοζάνης το 1857 και εγκαταστάθηκε στο Αμύνταιο όπου απεβίωσε το 1856. Διέθετε την οικία του την φύλαξη του οπλισμού των σωμάτων, όπως αυτά του Καραβίτη και του Βολάνη).

Μετά τη δολοφονία του Μητροπολίτη Γρεβενών Αιμιλιανού, εστάλη από τον Μητροπολίτη Κοζάνης Φώτιο να διερευνήσει της συνθήκες του εγκλήματος και ανακάλυψε δάχτυλο της ρουμανικής προπαγάνδας στη σκιάδη αυτή υπόθεση).

Διδάσκαλος του Μακεδονικού αγώνα στη περιφέρεια Αμυνταίου εχρίσθη ιερέας το 1907 στο Αμύνταιο στη θέση του αποβιώσαντος Παπακωνσταντίνου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΣΟΦΙΑ ΛΟΒΑΤΣΗ

Κοσκινά & Χατζηκ/νου ΑΜΥΝΤΑΙΟ Τηλ.: 2386022335 - 6972365899 e-mail: sofia@lovatsis.gr

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ Τηλ - ΦΑΞ: 23860 23602 e-mail periskopionews@gmail.com

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

Συνεδέθει με φιλία με τον μετέπειτα πατριάρχη Αθηνών τότε αρχιδιάκονο στο Μοναστήρι).

Χατζηντίνος, (Ο **Χατζής Κωνσταντίνος** - Ντίνος, Επιστάτης του Ρεούφ Πασά. Καταγόταν από το Αμύνταιο της Φλώρινας. Κάτοχος μεγάλης περιουσίας, παρείχε δωρεάν καταλύματα και τρόφιμα στα αντάρτικα σώματα).

Χατζής Αλέξανδρος του Ιωάννου του σταθμού (Καταγόταν από τα Βραχναίικα της Αχαΐας ήρθε οικογενειακά στη περιοχή το 1885 και έδρασε ως πράκτορας Α τάξης. Ήταν πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας του Αμυνταίου έμπιστος συνεργάτης έλης της περιφέρειας Φλώρινας και συνεργάτης του Ελληνικού προξενείου στο Μοναστήρι μαζί με τους **Ι. Άιπα**, **Χρ. Τζήκα**, **Ν. Παπαλαζάρου**, και **Δ. Καπετάντση**. Λόγω της εθνικής δράσης έγινε πολλές φορές στόχος Βουλγάρων κομιτατζήδων, που επιχειρήσαν πολλές φορές να τον δολοφονήσουν).

Χατζής Δημήτριος του Ιωάννου (Γεννήθηκε το 1859 και απεβίωσε το 1910, καταγόταν από το Αμύνταιο. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως τροφοδότης πολλών αντάρτικων σωμάτων).

Χατζής Ευάγγελος του Ρούση (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο. Στη διάρκεια του αγώνα μετέφερε όπλα, πυρομαχικά και άλλα είδη ιματισμού που προορίζονταν για τους άνδρες των ελληνικών αντάρτικων σωμάτων ως Μοναστήρι).

Χατζής Θεόδωρος του Ιωάννου του Σταθμού (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο 1872. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως τροφοδότης των σωμάτων).

Χατζής Θεόδωρος του Χρήστου.
Χατζής Ιωάννης του Χρήστου του σταθμού (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο το 1880. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως πράκτορας).

Χατζής Παντελής του Τρύφωνος (Καταγόταν από το Αμύνταιο. Ήταν ο πατέρας του αείμνηστου Δημάρχου Αμυνταίου Τρύφωνος Χατζή. Μεταφορέας όπλων. Το 1937 του απονεμήθηκε αναμνηστικό μετάλλιο Πράκτορα Α' Τάξης).

Χατζής Σταύρος του Ιωάννου του

Σταθμού (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο το 1860 και απεβίωσε το 1919. Χρημάτισε ταμίας της επιτροπής αγώνα).

Χατζής Τραϊανός (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο το 1859 και χρημάτισε αναπληρωματικό μέλος της επιτροπής αγώνα. Επιπροσθέτως έδρασε ως κατηχητής (μύησε τον Αθανάσιο Παπαγιάννη από το Λέχοβο) και αγγελιοφόρος μεταξύ Μοναστηρίου και Αμυνταίου. Απεβίωσε το 1953).

Μησιάλης Σταύρος (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως Οπλίτης).

Βασίλης Γεωργιάδης (Γεννήθηκε στη Κλεισούρα και ήταν Γιατρός. Στη διάρκεια του αγώνα παρείχε ιατρικές φροντίδες στα αντάρτικα σώματα).

Γεωργιάδης Αλέξανδρος γιος του Βασιλή (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως Οπλίτης).

Αδελφοί **Αργυριάδη** (Γεννήθηκαν στο Αμύνταιο. Στη διάρκεια του Αγώνα έδρασαν ως Οπλίτες).

Παπαϊωάννου (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως Οπλίτης στα σώματα του Τσόντου Βάρδα και του Ανδρεανάκη).

Τασόπουλος Σταύρος (Γεννήθηκε στο Αμύνταιο. Στη διάρκεια του αγώνα έδρασε ως Οπλίτης).

Σε επόμενα άρθρα θα παρουσιαστεί η δομή της οργάνωσης και αναλυτικά οι πρωταγωνιστές ανά χωριό αλλά και οι τρόποι δράσης της εντός και εκτός περιφέρειας. Σίγουρα θα υπάρχουν και άλλοι μακεδονομάχοι της πόλης του Αμυνταίου και των περιχώρων.

Όποιος γνωρίζει ονόματα και διαθέτει στοιχεία ή ντοκουμέντα μπορεί να επικοινωνήσει μαζί μας και να προστεθούν στη λίστα.

Για τη σύνταξη του άρθρου βασιστήκαμε σε ιστορικά συγγράμματα, στις εργασίες του ιστορικού ερευνητή Δυτικής Μακεδονίας **Ηλία Χασιώτη**, σε αφηγήσεις γερόντων και καταγραφή ιστορικών στοιχείων από εξειδικευμένους στο είδος αυτό ερευνητές.

* (Για αναπαραγωγή και αναδημοσίευση τμήματος ή ολόκληρου του κειμένου παρακαλούνται όπως ερωτηθούν οι συγγραφείς).

Κων/νος Μησιάλης –
Ηλίας Χασιώτης

Σημαντική η πρόοδος των έργων της Πανεπιστημιούπολης Δυτικής Μακεδονίας

Την περιοχή που εξελίσσονται τα έργα ανέγερσης της Πανεπιστημιούπολης Δυτικής Μακεδονίας επισκέφθηκαν την Τρίτη 4/9 ο Περιφερειάρχης **Θεόδωρος Καρυπίδης** και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου, **Αντώνης Τουρλιδιάκης**.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης ενημερώθηκαν από τους μηχανικούς του εργοταξίου για την πορεία του έργου, το οποίο προχωρά με ικανοποιητικούς ρυθμούς παρά τα εμπόδια που παρουσιάστηκαν.

Το σημαντικότερο, το θέμα των εγκοίλων λύθηκε μετά από συντονισμένες ενέργειες του Περιφερειάρχη Θ. Καρυπίδη σε κεντρικό επίπεδο, αλλά και την πλήρη απολόγηση του απρόβλεπτου από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Περιφέρειας και έτσι κερδήθηκε πολύτιμος χρόνος για τη συνέχιση και υλοποίηση του μεγάλου αυτού έργου.

«Όλοι μαζί κερδίζουμε το στοίχημα, και των προκλήσεων και των εμποδίων. Ένα μεγάλο πρόβλημα με τα έγκοιλα, το οποίο μας δημιουργούσε μια οικονομική αδυναμία της τάξης των 2,5 εκ. ευρώ και ήταν πάρα πολύ δύσκολο να αντι-

μετωπιστεί, με τις παρεμβάσεις μας αλλά και την ολοκληρωμένη τεκμηρίωση από την κατασκευαστρια εταιρεία και τις υπηρεσίες μας, καταφέραμε να το ξεπεράσουμε και να αναλάβει το κόστος αυτό η κυβέρνηση κεντρικά» τόνισε μεταξύ άλλων σε δηλώσεις του ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας Θ. Καρυπίδης, εκφράζοντας παράλληλα την ικανοποίησή του για την πορεία των έργων.

Στις δηλώσεις του ο Περιφερειάρχης αναφέρθηκε επίσης και στη θετική εξέλιξη για την Πανεπιστημιούπολη της Φλώρινας που προχωρά κανονικά, με την ένταξη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της μελέτης και κατασκευής της Σχολής Καλών Τεχνών, μετά τις ουσιαστικές παρεμβάσεις που έγιναν για την επίλυση του ρυμοτομικού της Φλώρινας.

Η Αντιπεριφέρεια Παιδείας Πολιτισμού και Αθλητισμού για τη συμμετοχή επιστημόνων στη διαδικτυακή πλατφόρμα επικοινωνίας

Στην πρόσκληση του Αντιπεριφερειάρχη Παιδείας Πολιτισμού και Αθλητισμού Δυτικής Μακεδονίας κ. **Δασκαλόπουλο Αντώνιο** για τη συμμετοχή επιστημόνων που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό σε διαδικτυακή πλατφόρμα επικοινωνίας, ανταποκρίθηκε ήδη ένας ικανός αριθμός ατόμων τα οποία και ευχαριστούμε θερμά προς όφελος των παιδιών μας που προσπαθούν να χαράξουν την ακαδημαϊκή τους πορεία στο εξωτερικό.

Τα στοιχεία τους μπορούν να αναζητήσουν οι ενδιαφερόμενοι στο μενού του σάιτ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Για νέες συμμετοχές οι ενδιαφερόμενοι καθηγητές μπορούν να επικοινωνήσουν στο email: academic.list@pdm.gov.gr

AUTOVISION

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

✓ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ www.lkteo-ptolemaidas.gr

✓ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΥΚΛΩΝ

✓ ΕΛΕΓΧΟΣ ΦΟΡΤΗΓΩΝ έως 3,5 τόνων

10600

ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008

1^ο χλμ. ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ - ΦΛΩΡΙΝΑΣ ☎ 24630 55720

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ - ΤΖΑΚΙΑ - ΣΟΜΠΕΣ

ΤΗΛ.: 2386023066 - 23877

FAX: 23860 24241 e-mail: kttheo@tee.gr

ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΑΜΥΝΤΑΙΟ